

APOSTOLİK ARDILLIK

ardillik çizgisinde:

EKSELANSLARI

GARLAND F. BYERS, JR., J.D., D.D.

Uluslara Piskopos, apostolik görevlendirmeye

APOSTOLİK ARDILLIK NEDİR

Apostolik ardillik, her biri kendisinden öncekiler tarafından ellerin üzerine konmasıyla kutsanan ve Mesih'in gönderdiği havarilere kadar uzanan kesintisiz piskoposlar çizgisidir. İlk Kilise, hizmetinin doğrudan havarilerden geldiğinin bir tanığı olarak ona işaret ederdi: Romalı Aziz Klemens MS 96 civarında bundan söz etmiş, Lyonlu Aziz İrenaeus da MS 180 civarında Roma piskoposlarının havarilerden kendi zamanına kadarki ardillliğini ortaya koymuştur.

Hristiyanlar bunun önemi konusunda hemfikir değildir. Birçok mezhep apostolik ardillığın hiçbir önemi olmadığını ve Kilise'nin sadakatinin herhangi bir piskoposlar çizgisinde değil, havarilerin öğretisini korumakta yattığını savunur. Diğerleri ise onu gerçek bir hizmet ve gerçek sakramentler için vazgeçilmez sayar; bunlar arasında Roma Katolik Kilisesi, Ortodoks Kiliseleri, Doğu Ortodoks Kiliseleri (Kalkedon öncesi kiliseler) ve Doğu Kilisesi bulunur; Anglikan ve bazı Lutheran kiliseleri de ona büyük değer verir. Pek çok mezhebin kendi içinde de bir piskoposun Mesih'in bir havarisinden gelmesinin ne kadar önemli olduğu konusunda görüşler farklıdır.

ON İKİLER VE YETMİŞLER

Hristiyan inancında bazıları, ilk On İki havari ile Yetmişler arasında bir ayrım yapar; Rab bu yetmiş kişiyi "görevlendirdi" ve onları "ikişer ikişer, ... kendi önünden gönderdi" (Luka 10:1). Her ikisi de Tanrı'nın Egemenliği'ni duyurmak, iyileştirmek ve Onun yetkisini taşımak üzere bizzat Mesih tarafından görevlendirildi: "Sizi dinleyen beni dinlemiş olur" (Luka 10:16).

Piskopos Byers, Yetmişler'in Mesih'i şahsen tanıdığı ve Onun tarafından şahsen görevlendirildiği görüşündedir; Rab onları, kendi işini yapmaya gönderecek kadar iyi tanıyordu. Bu nedenle apostolik ardillığın, ilk On İki'lerin yanı sıra Yetmişler'i de kapsadığı kanısındadır. Diriliş'ten sonra

Uluslar'ın Havarisi olarak çağrılan Aziz Pavlus, On İkiler tarafından gerçek bir havari olarak kabul edildi; onlar “paydaşlığımızın işareti olarak ... sağ ellerini uzattılar” (Galatyalılar 2:9).

BU SAYFALARDAKİ ARDILLIK ÇİZGİLERİ

Piskopos Byers apostolik soy çizgilerini kamunun incelemesine sunmak ve Hristiyan inanlıların yararı için burada listeler. Her sayfa bir çizgiyi havarisinden başlayarak, piskopos piskopos, Piskopos Byers'a kadar izler. Çoğu durumda her çizgi, havariye kadar geriye doğru, sayfasında adı geçen kiliselerin tuttuğu piskopos listelerinin ta kendisini – bu kiliselerin kendi apostolik ardılıklarını izledikleri listelerin aynısını – izler; her çizgide adı geçen azizler de bu kiliselerin onurlandığı azizlerdir.

Piskopos Byers'ın papazlığa ve piskoposluğa takdisine ait belgeler, piskoposluk kutsamasının fotoğraflarıyla birlikte [Piskopos Hakkında](#) sayfasında sunulmaktadır.

Yetmişler hakkında hangi görüş benimsenirse benimsensin, Piskopos Byers asıl On İkiler'in dördünden – Aziz Petrus, Aziz Andreas, Aziz Yuhanna ve Aziz Tomas'tan – ve ayrıca Uluslar'ın Havarisi Aziz Pavlus'tan geçerli bir apostolik ardılığa sahiptir. Bu arada belirtilebilir ki, 2026 itibarıyla şimdiki Roma Piskoposu, ana kutsama çizgisine göre apostolik ardılığını yalnızca Aziz Petrus'a dayandırır; şimdiki Moskova ve Tüm Rusya Patriği de ana kutsama çizgisine göre apostolik ardılığını aynı şekilde, Antakya piskoposluk makamı aracılığıyla, yalnızca Aziz Petrus'a dayandırır. Şimdiki Canterbury Başpiskoposu, ana kutsama çizgisine göre apostolik ardılığını Canterbury piskoposluk makamı aracılığıyla tek bir havariye dayandırır; şimdiki Antakya Süryani Ortodoks Patriği, ana kutsama çizgisine göre, Antakya piskoposluk makamı aracılığıyla yalnızca Aziz Petrus'a; Doğu Asur Kilisesi'nin şimdiki Katolikos-Patriği ise o Kilise'nin listesine göre, Seleukeia-Ktesifon piskoposluk makamı aracılığıyla Aziz Tomas'a dayandırır.

Yetmişler'e gelince, Piskopos Byers, Kiliselerin Yetmişler'den havari olarak onurlandığı beş kişiden apostolik ardılığa sahiptir: Urfa (Edessa) havarisi Aziz Taddeus (Addai); Aziz Petrus'tan sonra Roma'nın ilk piskoposu Aziz Linus; Aziz Petrus'tan sonra Antakya'nın ilk piskoposu Aziz Evodius; Bizans'ın ilk piskoposu Aziz Stakis ve Arles'in ilk piskoposu Aziz Trofimus.

KAYNAKLAR VE DOĞRULAMA

Bu hatlar, Piskopos Byers'a 2013'teki piskoposluk takdisinde sunulan apostolik soy kitabı ile teslim alınmıştır. Bunlar yalnızca kopyalanmamıştır. Her halka, Piskopos Byers'ın kendi araştırmasıyla, her sayfada adı geçen kiliselerin tuttuğu piskopos listelerine ve piskoposluk ardılığının standart tarihî kayıtlarına göre incelenmiş ve doğrulanmıştır; bunlar arasında Kutsal Makam'ın Roma ardılığına ilişkin kayıtları, Konstantinopolis Ekümenik Patrikhanesi'nin ve Antakya patrikhanelerinin listeleri, Rus Ortodoks, Eski Katolik, Süryani Ortodoks ve Asur kiliselerinin kayıtları ve William Stubbs'ın İngiliz piskoposlarının takdislerinin sicili olan *Registrum Sacrum Anglicanum* adlı eseri bulunmaktadır.

Bu kayıtların kitaptan farklı olduğu yerlerde kayıtlar esas alınmış ve çizgiler düzeltilmiştir. Kitapta ileri sürülen ancak kayıtlardan doğrulanamayan çizgilere yer verilmemiştir. Bu sayfalarda adı geçen her piskopos, okuyucu tarafından kendi Kilisesi'nin kayıtlarından kontrol edilebilir.

APOSTOLİK ÇİZGİLERE GENEL BAKIŞ

Piskopos Byers, on havariden – asıl On İnkiler'den dördü, Aziz Pavlus ve Yetmişler'den beşi – her biri aşağıda kendi sayfasında sunulan on bir ayrı yol üzerinden apostolik ardılığa sahiptir. Sayılar, onun her çizgideki yerini gösterir.

HAVARİLER

HAVARİ	YOLLAR	PİSKOPOS BYERS
Aziz Petrus	Roma (Rebiba–Brezilya) · Roma (Utrecht) · Antakya (Melkit) · Antakya (Ortodoks) · Antakya (Süryani Ortodoks)	245 · 252 · 169 · 165 · 146
Aziz Andreas	Kiev–Moskova · Konstantinopolis–Arnavutluk	173 · 264
Aziz Yuhanna	Canterbury · İskoçya–Seabury	126 · 132
Aziz Tomas	Doğu Kilisesi	112
Aziz Pavlus	Canterbury · İskoçya–Seabury	128 · 134

YETMİŞLER'DEN

YETMİŞLER'DEN HAVARİ	YOLLAR	PİSKOPOS BYERS
Aziz Taddeus (Addai)	Doğu Kilisesi	111
Aziz Linus	Rebiba–Brezilya · Utrecht	244 · 251
Aziz Evodius	Melkit · Ortodoks · Süryani Ortodoks	168 · 164 · 145
Aziz Stakis	Kiev–Moskova · Konstantinopolis–Arnavutluk	172 · 263
Aziz Trofimus	Canterbury · İskoçya–Seabury	127 · 133

Aynı ölçüye, yani ana kutsama çizgisine göre, kadim Kiliselerin başkanlarının her biri tek bir havariye uzanan tek bir çizgiye sahiptir. Piskopos Byers, her havarinin sayfasındaki panelde kaydedildiği gibi, her biriyle bir çizgiyi paylaşır.

KİLİSELERİN BAŞKANLARI (2026 İTİBARIYLA)

KİLİSENİN BAŞI	ÇİZGİLER	HAVARİ	PİSKOPOS BYERS İLE ORTAK ÇİZGİ
Roma Piskoposu Papa XIV. Leo <i>Roma Katolik Kilisesi</i>	1	Aziz Petrus	Roma (iki yol)
Moskova ve Tüm Rusya Patriği Kirill <i>Rus Ortodoks Kilisesi</i>	1	Aziz Petrus (Antakya üzerinden)	Antakya, Moskova üzerinden
Canterbury Başpiskoposu Sarah Mullally <i>İngiltere Kilisesi ve Anglikan Birliği</i>	1	Bir havari, Canterbury üzerinden	Canterbury (iki yol)
Antakya Süryani Ortodoks Patriği Ignatius II. Aphrem <i>Süryani Ortodoks Kilisesi</i>	1	Aziz Petrus (Antakya üzerinden)	Antakya (Süryani Ortodoks)
Doğu Katolikos-Patriği Mar III. Awa <i>Doğu Asur Kilisesi</i>	1	Aziz Tomas	Doğu Kilisesi
Piskopos Byers	11	On havari	—

Hatların sayısı kutsal rütbelerin lütfuna hiçbir şey eklemeyiz, çünkü tek bir geçerli hat yeterlidir; hatlar burada, onları incelemek isteyenler için bir kayıt olarak sunulmaktadır. Apostolik ardıllık bir yarış değildir ve birçok hatta sahip bir piskoposun, sağlam ve doğrulanabilir tek bir hatta sahip olan bir piskopostan daha büyük bir yetkisi ya da meşruiyeti yoktur. Bu sayfalaradaki hiçbir şey, herhangi bir piskopos, hele burada adı geçen ve tüm hayatlarını Kilise'nin hizmetine adanmış olanlar üzerinde bir öncelik iddiası olarak anlaşılmamalıdır. Hatlar, Hristiyan inanlılar ve Piskopos Byers'ın rütbelerini incelemek isteyen herkes gerçekleri tek bir yerde bulabilsin ve dikkat ait olduğu yerde, Tanrı'nın Sözü'nde ve İsa Mesih'in Müjdesi'nde kalsın diye belgelenmiştir.

AZİZLER VE ŞEHİTLER

Her havarinin sayfasında, bu çizgide iman uğruna canını verenler şehit olarak belirtilmiş; kanonlaştırılmış ya da başka bir yolla sunağın onurlarına yükseltilmiş olanlar ise, ister Ortodoks geleneğinde, ister Batı geleneğinde, ister her ikisinde olsun, aziz ya da mübarek olarak konumlarıyla işaretlenmiştir. Kiliseler, hangi azizleri tanıdıkları ve bir kişinin aziz olarak onurlandırılmasından önce neyi şart koştukları konusunda farklılık gösterir; her sayfadaki işaretler hangi Kilisenin kimi onurlandığını gösterir. Bu işaretler yalnızca yaşamın kutsallığıyla ilgilidir ve herhangi bir kutsamanın geçerliliği üzerinde hiçbir etkisi yoktur.

Ardıllık çizgisini görmek için bir havari seçin.

HAVARİLER

**ROMA'DA AZİZ
PETRUS**

**ROMA'DA AZİZ
PETRUS
(UTRECHT)**

**ANTAKYA'DA
AZİZ PETRUS
(MELKİT)**

**ANTAKYA'DA
AZİZ PETRUS
(ORTODOKS)**

**(REBİBA-
BREZİLYA)**

Havari ve şehit

Roma, Rebiba ardılığı,
Brezilya ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 245.

Havari ve Şehit
Roma, Fransa, Utrecht,
İngiltere ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 252.
SIRADA

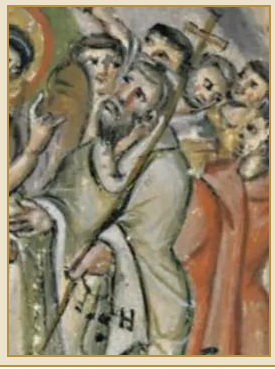
Havari ve Şehit
Antakya, Melkit
Patrikhanesi, Beyrut ve
Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 169.
SIRADA

Havari ve şehit
Antakya, Ortodoks
Patrikhanesi, Moskova
ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 165.
SIRADA

SIRADA

**ANTAKYA'DA
AZİZ PETRUS
(SÜRYANİ
ORTODOKS)**

Havari ve Şehit

Antakya, Süryani
Ortodoks Patrikhanesi,
Hindistan ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 146.
SIRADA

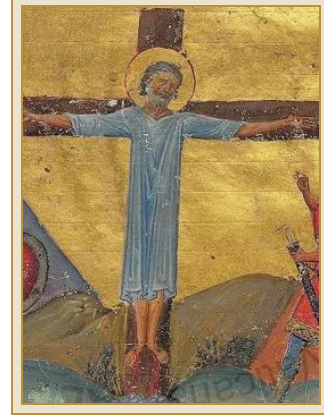

**AZİZ ANDREAS
(KİEV-
MOSKOVA)**

*İlk Çağrılan, havari ve
şehit*

Konstantinopolis, Kiev,
Moskova ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 173.
SIRADA

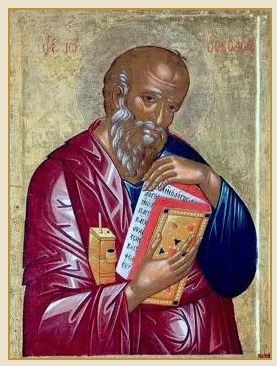

**AZİZ ANDREAS
(KONSTANTİNOPOLİS-
ARNAVUTLUK)**

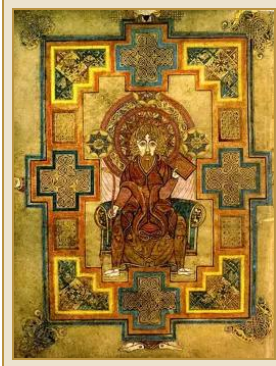
İlk Çağrılan, Havari ve Şehit

Konstantinopolis, Arnavutluk ve
Amerika

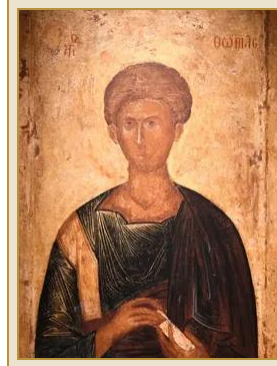
PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 264. SIRADA

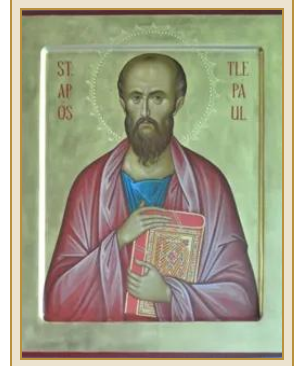
**AZİZ
YUHANNA
(CANTERBURY)**

**AZİZ
YUHANNA**

AZİZ TOMAS
Havari ve şehit

**AZİZ PAVLUS
(CANTERBURY)**

Havari ve İncil Yazarı

İzmir (Smyrna), Lyon,
Canterbury ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 126.
SIRADA

**(İSKOÇYA-
SEABURY)**

Havari ve müjdeci

İzmir (Smyrna), Lyon,
Canterbury, İskoçya ve
Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 132.
SIRADA

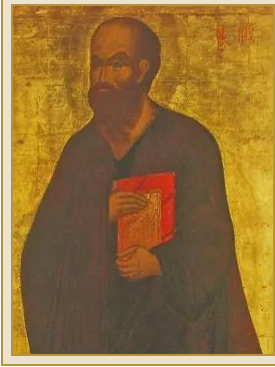
Doğu Kilisesi,
Hindistan, İngiltere ve
Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 112.
SIRADA

*Uluslar'ın Havarisi ve
Şehit*

Arles, Canterbury,
İngiltere Kilisesi ve
Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 128.
SIRADA

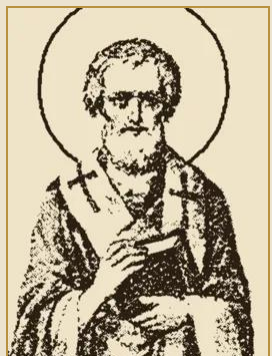
**AZİZ PAVLUS
(İSKOÇYA-
SEABURY)**

*Uluslar'ın Havarisi ve
Şehit*

Arles, Canterbury,
İskoçya ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 134.
SIRADA

YETMİŞLER'DEN

**AZİZ TADDEUS
(ADDAİ)**

Yetmişler'den havari

Doğu Kilisesi,
Hindistan, İngiltere ve
Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA III.
SIRADA

**AZİZ LİNUS
(REBİBA-
BREZİLYA)**

Yetmişler'den havari

Roma, Rebiba ardılığı,
Brezilya ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 244.
SIRADA

**AZİZ LİNUS
(UTRECHT)**

Yetmişler'den Havari

Roma, Fransa, Utrecht,
İngiltere ve Amerika

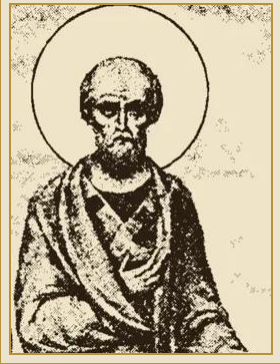
PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 251.
SIRADA

**AZİZ EVODİUS
(MELKİT)**

Yetmişler'den havari

Antakya, Melkit
Patrikhanesi, Beyrut ve
Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 168.
SIRADA

**AZİZ EVODİUS
(ORTODOKS)**

Yetmişler'den havari

Antakya, Ortodoks
Patrikhanesi, Moskova
ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 164.
SIRADA

**AZİZ EVODİUS
(SÜRYANİ
ORTODOKS)**

Yetmişler'den havari

Antakya, Süryani
Ortodoks Patrikhanesi,
Hindistan ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 145.
SIRADA

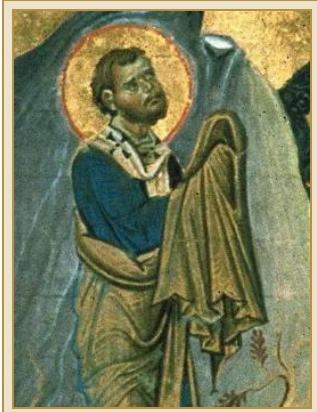

**AZİZ STAKİS
(KİEV-
MOSKOVA)**

Yetmişler'den havari

Konstantinopolis, Kiev,
Moskova ve Amerika

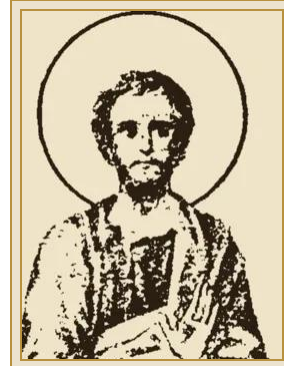
PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 172.
SIRADA

**AZİZ
TROFİMUS**

**AZİZ
TROFİMUS**

**AZİZ STAKİS
(KONSTANTİNOPOLİS–
ARNAVUTLUK)**

Yetmişler'den Havari

Konstantinopolis, Arnavutluk ve
Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 263. SIRADA

(CANTERBURY)

Yetmişler'den havari

Arles, Canterbury,
İngiltere Kilisesi ve
Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 127.
SIRADA

**(İSKOÇYA–
SEABURY)**

Yetmişler'den havari

Arles, Canterbury,
İskoçya ve Amerika

PİSKOPOS BYERS,
ARDILLIKTA 133.
SIRADA

İkonalar: Aziz Petrus, Sina Dağı, 6. yüzyıl, kamu malı. Aziz Petrus (Utrecht), Lucas Vorsterman II'nin gravürü, 1660, Rijksmuseum, kamu malı. Antakya'da Aziz Petrus (Melkit), Müjde Katedrali, Moskova, 1399 civarında, kamu malı. Antakya'da Aziz Petrus (Ortodoks), Ayasofya Katedrali, Novgorod, 1050 civarında, kamu malı. Aziz Andreas, Walters Art Museum, Baltimore, kamu malı. Aziz Yuhanna, Patmos, 1500 civarında, kamu malı. Aziz Tomas, 14. yüzyıl, fotoğraf: Herbert Frank, [CC BY 2.0](#). Aziz Pavlus, St. Paul's Episcopal Church, Seattle, fotoğraf: Joe Mabel, [CC BY-SA 3.0](#). Aziz Taddeus, Sina Dağı, 10. yüzyıl, kamu malı. Aziz Stakis, Lagoudera, Kıbrıs, 1192, fotoğraf: Dumbarton Oaks, CC0. Aziz Linus, Rusça Azizlerin Yaşamları, 1903–1911, kamu malı. Aziz Linus (Utrecht), baskı, Rijksmuseum, kamu malı. Aziz Trofimus, Saint-Trophime Kilisesi revakı, Arles, 12. yüzyıl, kamu malına bırakılmış fotoğraf. Aziz Evodius (Melkit), İtalyan okulu, 17. yüzyıl, kamu malı. Aziz Evodius (Ortodoks), Rusça Azizlerin Yaşamları, 1903–1911, kamu malı. Antakya'da Aziz Petrus (Süryani Ortodoks), Rabbula İncili, MS 586, kamu malı. Aziz Andreas ve Aziz Stakis (Konstantinopolis–Arnavutluk), II. Basileios'un Menologion'u, MS 1000 civarında, kamu malı. Aziz Pavlus (İskoçya–Seabury), Spaso-Preobrajenski Manastırı, Yaroslavl, kamu malı. Aziz Yuhanna (İskoçya–Seabury), Kells Kitabı, MS 800 civarında, kamu malı. Aziz Trofimus (İskoçya–Seabury), Rusça Azizlerin Yaşamları, 1903–1911, kamu malı. Tümü Wikimedia Commons aracılığıyla; kırılmış ve yeniden boyutlandırılmıştır. Ayrıntılı künyeler her havarinin sayfasında yer alır.